

Voorzitter, Kerkradenaren,

We zitten bijna weer op de helft van deze bestuursperiode en de tweede algemene beschouwingen. Afgelopen jaar heb ik aangegeven dat Kerkrade, Nederland en de wereld behoefte heeft aan minder ik en meer wij, dat is op de dag van vandaag nog steeds het geval. Dat is een opgave voor iedereen.

Kerkrade staat voor veel uitdagingen, of dit nu op het gebied van woningaanbod, overlast, het Martin Buber, WMC, Roda JC, Kaalheide Bruist is of de duurzaamheidsopgave waar we als stad voor staan.

Als CDA Kerkrade vragen wij ons wel eens af of Kerkrade zich niet voorbijstreeft. Het ene grote project is nog niet afgerond of het andere staat alweer voor de deur. Wij vinden het mooi als een stad ambitieus is maar de belasting op het ambtelijk apparaat en eigenlijk de hele gemeentelijke organisatie is hoog. En als de boog te lang gespannen is kan men focus verliezen. Als voorbeeld, moties die afgelopen jaar bij de begroting zijn ingediend, worden nauwelijks goed opgevolgd en zouden eigenlijk opnieuw ingediend kunnen worden. Dat kan een keuze zijn van de wethouders door tijdgebrek of een andere reden. Wij vernemen graag wat het is. Het moge duidelijk zijn dat de raad zich hierdoor minder serieus genomen voelt en het lijkt wel alsof wethouders weglopen voor deze verantwoordelijkheid.

Ook vragen wij ons af of dit College zich bewust is van de consequenties van de keuzes die gemaakt worden. Neem het plan Kaalheide Bruist en het plots verschijnen van een tweede stedenbouwkundig plan door Roda JC. We zijn bijna weer een half jaar verder na het moment dat opeens alle zeilen werden bijgezet, extra informatiesessies last minute werden gepland en besloten bijeenkomsten werden georganiseerd want er moest echt doorgepakt worden. Ons bekruipt toch steeds meer het gevoel dat dit nodig was om de voetballicentie van Roda JC te redden, nu die druk van de ketel is is het namelijk weer verdacht stil. In de wandelgangen horen wij zelfs geruchten dat de extra geplande zorgwoningen, als garantie voor de ontwikkelaar, niet meer passen in het plan. Is dit bekend bij de wethouder en hoe ziet dit nu verder uit? Immers er ligt een afspraak/ overeenkomst. Wij zijn benieuwd hoe dit opgelost gaat worden. Wij vinden het plan Bruis, zorg voor elkaar, meer samen, heel belangrijk en wij hopen dan ook dat dit krachtige concept snel land op Kaalheide.

Voorzitter, hoe kunnen wij het realiseren van geschikte woningen versnellen. Bepaalde doelgroepen, denk aan starters en jonge gezinnen, vinden geen geschikte koopwoning. Maar ook gepensioneerden die liever een ruim appartement met voldoende buitenruimte zouden willen, missen dit in Kerkrade. Wij zien dit niet terug bij de huidige wooneenheden die gebouwd worden of bij nieuw plannen. Ook zien wij een mismatch in oppervlakte – prijs – doelgroep. Meer sturingsmogelijkheden op het gebied van verdelen van woonruimte zou een bijdrage leveren, wij dienen daarom een motie in om inwoners met een maatschappelijke of economische binding met Kerkrade voorrang te geven op toewijzing van een woning.

Het percentage sociale woningbouw in Kerkrade is volgens de landelijke norm veel te hoog, namelijk meer dan 40% t.o.v. de norm 30%. Er zijn omliggende gemeente die op 20% zitten. Hier ligt dus een opgave voor de wethouder om een lange termijnvisie neer leggen. Wij zijn benieuwd of de wethouder hiervan op de hoogte is en wanneer hij hiermee aan de slag gaat. Deelt de wethouder onze mening dat het percentage naar beneden moet en de woningmarkt in evenwicht hersteld dient te worden. Begrijp ons niet verkeerd voorzitter, wij vinden sociale woningbouw zeker belangrijk maar we zien ook een groot tekort in de andere segmenten en Kerkrade kan als gemeente niet alle lasten dragen. Ook de middenstand heeft hier behoefte aan, immers het bestedingsniveau in de stad gaat er dan op vooruit. Zeker door de verruiming van de openingstijden/dagen van winkels is dit wenselijk. Om hier even op door te gaan: CDA Kerkrade was geen voorstander van deze verruiming. Het lijkt erop dat de wethouder in het eerste jaar is bezweken onder de druk van enkele grote retailers. Wij zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder op de column van dhr. Clement in “De Limburger” waarin nogmaals argumenten als “druk bij kleine ondernemers, personeelsschaarste, reductie energiebehoefte en beperking samen met gezin en verenigingsleven” de revue passeren.

Voorzitter, CDA Kerkrade heeft er serieus over nagedacht om de tekst van vorig jaar voor te lezen. Niet om tijd te besparen maar om een statement te maken. Want als we op de weegschaal gaan leggen wat we het afgelopen jaar nu echt voor de burger van Kerkrade hebben gedaan, hebben we dan wel stappen gezet op gebied van leegstand, de negatieve lijstjes, gezondheid, beweging en het aanpakken van laaggeletterdheid? Wij worden wekelijks op straat aangesproken over deze onderwerpen. Er gaan misschien wel duizenden tot miljoenen naar bepaalde projecten, maar het zichtbare resultaat blijft uit. En wat ziet de burger wel: kwietschelding lening WMC, kwietschelding schulden Roda JC, honderdduizenden euro's naar evenementen en minder transparantie. Als CDA Kerkrade krijgen wij het vaak niet meer uitgelegd. Wij zijn benieuwd hoe de wethouders met deze geluiden omgaan, want wij kunnen ons niet voorstellen dat dit bij het College niet bekend is. Wij vinden in ieder geval dat de burger meer verdient, een echte visie voor onze stad, een stip op de horizon die duidelijkheid geeft en zekerheid biedt. Waar bedrijven op durven te investeren en burgers houvast door krijgen.

Op gebied van duurzaamheid zijn ook nog stappen te zetten. Het wordt steeds minder aantrekkelijk om zonnepanelen te plaatsen en warmtepompen zijn niet overal geschikt. Het elektriciteitsnet in Nederland is op veel plekken overbelast. Wij hebben vernomen dat dit ook het geval is bij IKC Droomhof, waar blijkbaar niet tijdig is geanticipeerd op de verruiming van de energiec capaciteit en hierdoor een grote uitdaging ligt op basis van het huidige plan. Wij horen graag van de wethouder of dit klopt, hoe dit heeft kunnen gebeuren, wat de status is, of het plan aangepast dient te worden en of er sprake is van meerkosten en vertraging.

Onze motie voor het plaatsen van zonnedekken boven parkeerplaatsen was in 2022 niet nodig, de wethouder had dit zelf op het netvlies, een half jaar later was een motie van zijn eigen partij blijkbaar nodig om hem eraan te herinneren en weer een half jaar later hebben wij helaas nog geen resultaat gezien.

Commercieel vastgoed dient vanaf 1 januari 2023 energielabel C te hebben, indien dit niet het geval is dient een gemeente te handhaven, wij horen graag of al het vastgoed dat de gemeente in verhuur heeft minimaal energielabel C of beter heeft. Ook doen we een appèl om de verduurzaamingslag bij het gemeentelijk vastgoed te versnellen. Tijdens het Congres Limburg verduurzaamt in het Parkstad Limburg Stadion constateerden wij dat de publieksruimte helaas nog steeds door halogeen i.p.v. led wordt verlicht. Het plan om de Rodaboulevard om te turnen naar een green boulevard juichen wij toe waarbij zonnedekken en meer groen duidelijk zichtbaar dienen te worden. Laten wij nu de handschoen oppakken en niet de duurzaamheidsopgave doorschuiven naar een volgende generatie. Wij refereren hier graag aan onze motie over vergroenen van gevels en daken.

Wij als CDA hopen dat meer geïnvesteerd wordt in ons rijke verenigingsleven, van muziekschool tot sportvereniging. Een rijk verenigings- en vrijwilligersleven is het tovermiddel tegen individualisering en zorgt voor meer verbondenheid. Ook gemeenschapshuizen zijn hier van belang, wij zien dat investeringen pas in 2025 plaatsvinden terwijl de toekomst van deze huizen op de tocht staat. Ons cultureel erfgoed is ook belangrijk, van rijk mijnverleden tot de prachtige monumenten. Wij lezen over het masterplan Rolduc alwaar een investering van 1 miljoen euro mee gemoeid is, wij zijn benieuwd naar de status hiervan.

Aandacht voor de wijken en de leegstand wordt ook niet als speerpunt van dit College omarmd. Althans wij zien en horen hier weinig over. Er dient er een betere en andere aanpak op het gebied van leegstand te komen. Hopelijk helpt de aanstelling van de nieuwe centrummanager hierbij maar wij verwachten ook een daadkrachtig College dat durft door te pakken en out of the box wil denken.

Dan VIE. Afgelopen jaar hebben wij al benoemd dat wij verbaasd zijn dat gestopt werd met de investering in de VIE programmering/ experimenten. Onbegrijpelijk dat de evenementenschatkist overloopt en op VIE in de wijken gekort wordt. Vandaar dat wij nu ook een amendement indienen om meer te investeren in de VIE Programmering en een motie om herinvoering schoolzwemmen te onderzoeken. Begrijp ons niet verkeerd, wij vinden de aanpak van Beleef Kerkrade goed en zijn voorstander van mooie evenementen, maar we zitten in een tijd waarin een accentverschuiving noodzakelijk is. Aandacht voor de sociale samenhang in onze stad, aandacht voor elke burger.

Op het gebied van veiligheid en bereikbaarheid zijn ook nog stappen te zetten. Wij blijven een goede openbaar vervoer en langzaam verkeer verbinding tussen Kerkrade – Avantis en Aachen van groot belang vinden en hopen daarnaast dat Kerkrade een stevig lobby blijft uitvoeren voor een stabiele en sterke politiecapaciteit voor deze regio. Immers de grensregio brengt extra uitdagingen met zich mee.

Voorzitter, ik ga afsluiten.

De begroting van 2024 die hier voor ons ligt is wat CDA Kerkrade betreft niet bevredigend. Er zou meer geïnvesteerd moeten worden in de burgers, in een langere termijnplan in een duidelijke visie waar we als stad willen staan. Dit zien wij te weinig terug en de burgers voelen er te weinig van. Vandaar ook ons amendement om de eerste stap te zetten, enkele moties die kunnen leiden tot een accentverschuiving en wij zullen zeker het komend jaar ons geluid laten horen. Wij houden van Kerkrade, vertoeven er graag, maar de burger van Kerkrade verdient meer. Stap voor stap naar een krachtiger Kerkrade.

Mark Meijer
Fractievoorzitter CDA Kerkrade